

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15.02.1993, sp. zn. 4 Cao 12/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:4.CAO.12.1993.1

Číslo: 7/1995

Právní věta: Zákonný nárok na příplatek k důchodu podle ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (ve znění zákona č. 267/1992 Sb.), vzniká jen za každý ukončený měsíc výkonu vojenské služby u dřívějších tzv. Pomocných technických praporů. Poskytnutí uvedeného příplatku za každý započatý, avšak neukončený měsíc takového výkonu vojenské služby, popřípadě alikvotní části uvedeného příplatku bylo možné přiznat jen v rámci odstraňování tvrdostí zákona (§ 176 zákona č. 100/1988 Sb. a § 4 zákona č. 582/1991 Sb.).

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 15.02.1993

Spisová značka: 4 Cao 12/93

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Důchod

Předpisy: 87/1981 Sb. § 24 odst. 4 100/1988 Sb. § 176 582/1991 Sb. § 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení z 25.8.1992 byl navrhovateli zvýšen od dubna 1991 starobní důchod podle ustanovení § 24 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, s odůvodněním, že důchod byl zvýšen za dobu služby v pomocných technických praporech v době od 15.4.1951 do 12.11.1953 o 450 Kč měsíčně (po 15 Kč za každý měsíc služby).

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí navrhovatel namítal, že v rámci zvýšení starobního důchodu ve smyslu ustanovení zákona č. 87/1991 Sb. (ve znění novely provedené zákonem č. 267/1992 Sb.) mu bylo zhodnoceno pouze 30 měsíců služby v PTP, nebylo mu však již zhodnoceno dalších 27 dnů výkonu této služby, a dovozoval, že k přiznané částce 450 Kč mu náleží ještě další zvýšení 13,50 Kč (poměrná část za dobu odsloužených dalších 27 dnů).

Krajský soud v Plzni opravnému prostředku navrhovatele nevyhověl a přezkoumávané rozhodnutí potvrdil. Vycházel přitom z výpovědi navrhovatele slyšeného jako účastník řízení, z vyjádření České správy sociálního zabezpečení a z obsahu dávkového spisu. Z výsledků takto provedeného dokazování uzavřel, že navrhovateli zákonný nárok na zhodnocení 27 dnů nedokončeného měsíce další služby v PTP nevznikl. Při právním posouzení zmíněné problematiky a výkladu ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. vycházel i z obecné úpravy obsažené v zákoně č. 100/1988 Sb., o

sociálním zabezpečení, a dovedl, že zmíněné ustanovení umožňuje poskytnout občanům, kteří vykonávali vojenskou službu u útvarů PTP, příplatek k důchodu ve výši 15 Kč pouze za každý ukončený měsíc této služby, ale neupravuje již možnost poskytnutí alikvotní části tohoto příplatku za jednotlivé dny při neukončeném měsíci takové služby.

V podaném odvolání navrhovatel opakoval námitky obsažené v opravném prostředku proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení; nesdílí výklad ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., obsažený v odůvodnění napadeného rozsudku, a dovolává se zákona o soudních rehabilitacích, který obsahuje obdobnou úpravu. Přitom argumentaci soudu prvního stupně, spočívající kromě jiného i v poukazu na obecnou úpravu zákona o sociálním zabezpečení, nelze podle názoru navrhovatele přijmout již proto, že nejde o klasický předpis z oblasti sociálního zabezpečení.

Vrchní soud v Praze svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl, že se účastníkům řízení nepřiznává náhrada nákladů odvolacího řízení.

Z odůvodnění:

Navrhovatel poukazoval na právní úpravu mimosoudní rehabilitace, a to na ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. (ve znění zákona č. 267/1992 Sb.), a požadoval, aby mu byly ve smyslu citovaného ustanovení poskytnuty měsíční příplatky k důchodu za každý měsíc výkonu vojenské služby u útvarů Pomocných technických praporů za dobu od 15. 4.1951 do 12.11.1953, tedy za 30 měsíců a 27 dnů této služby, přičemž přezkoumávaným rozhodnutím byly navrhovateli poskytnuty příplatky za 30 (ukončených) měsíců.

Ustanovení § 24 odstavec 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, je svojí povahou a účelem v oblasti práva sociálního zabezpečení nejbližší úpravě obsažené v části druhé, hlavně druhé, dílu 12 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, jež obsahuje odchylná ustanovení pro účastníky odboje. Jedním z takových odchylných ustanovení je i ustanovení § 63 odst. 3 citovaného zákona o zvýšení starobního a invalidního důchodu účastníka odboje v rozmezí 80 až 120 Kč měsíčně, závislém na skupině, do níž je účastník odboje zařazen, a to za každý započatý rok odbojové činnosti. Zatímco v uváděném případě je zmíněné zvýšení poskytováno za každý započatý rok odbojové činnosti, ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. (ve znění zákona č. 267/1992 Sb.) podobnou dikci („za každý započatý měsíc výkonu služby“) neobsahuje. Podobně je tomu i v obdobné úpravě, obsažené v zákoně č. 119/1990 Sb. (ve znění zákona č. 47/1991 Sb.), o soudní rehabilitaci (srov. např. § 25 odst. 7), na niž se navrhovatel odvolává.

Námitka navrhovatele uvedená v odvolání, podle níž nelze při výkladu zmíněného ustanovení § 24 odstavec 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, vycházet ze zásad zákona č. 100/1988 Sb. v platném znění, neboť v případě zákonné úpravy provedené zákonem o mimosoudních rehabilitacích nejde o klasický předpis sociálního zabezpečení, není případná. Naopak, ustanovení § 25 zákona č. 87/1991 Sb. přímo podmiňuje možnost úpravy důchodu srovnáním s obecnými předpisy důchodového zabezpečení; tomu odpovídá např. i přímý odkaz v ustanovení § 24 odst. 4 téhož zákona na ustanovení § 58a zákona č. 100/1988 Sb. (ve znění zákona č. 306/1991 Sb.), podle něhož se přiznaný příplatek k důchodu slučuje s důchodem, k němuž náleží, a tvoří s ním nadále jeden celek. Pro úplnost lze ještě připomenout, že v přezkumném řízení ve věcech důchodového zabezpečení podle ustanovení § 250 I a násl. o. s. ř. je soud se zřetelem k ustanovení § 122 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. povolán rozhodovat jen o opravných prostředcích směřujících proti rozhodnutím orgánu důchodového zabezpečení o zákonných nárocích v těchto věcech, zatímco případné odstraňování tvrdostí, jež se při provádění sociálního zabezpečení vyskytnou, je svěřeno výlučně do pravomoci orgánů správních (§ 176 téhož zákona a § 4 zákona č. 582/1991 Sb.). Třebaže odvolací soud má za to, že v projednávané věci jde z hlediska možného poskytnutí příplatku za zmíněný již další nedokončený 31 měsíc výkonu služby v útvaru PTP (navrhovateli chybějí pouze 3 dny) o případ

zřetele hodný, zákonný nárok na jeho poskytnutí nevzniká. Podobně je tomu i s otázkou možného poskytnutí alikvotní části takového příplatku; jde tu proto vesměs o úvahy, které se mohou příznivě promítnout jen v rozhodování příslušných orgánů důchodového zabezpečení o odstraňování tvrdosti ve smyslu výše uvedených zákonných ustanovení. Z uvedených důvodů nemohl proto ani odvolací soud shledat odvolání navrhovatele oprávněným a napadené usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.